

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди

Факультет іноземних мов
Факультет іноземної філології
Історичний факультет

ПИТАННЯ СХОДОЗНАВСТВА В УКРАЇНІ

*Тези доповідей
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
28 березня 2019 р.*

Харків – 2019

3. Телия В.Н. Русская фразеология. Семантические, прагматические и лингвокультурологические аспекты / В.Н. Телия. – М. : Школа «Языки русской культуры», 1996. – 288 с.
4. Jahānshāhi Afšar A. Rišehā-ye xorāfāt va kār kard ānhā dar farhang-e mardom / Ali Jahānshāhi Afšar // dofaslnāme-ye farhang va adabiyāt-e āme. – Tehrān, 1393 (2014). – S. 49–77.
/ جهانشاهی افشار، علی. ریشه‌های خرافات و کارکرد آن‌ها در فرهنگ مردم / علی جهانشاهی افشار // دوفصلنامه فرهنگ و ادبیات عامه. – تهران، ۱۳۹۳. – ص. ۴۹–۷۷.
5. Hosseyni Dašti S. Mo'aref va mo'arif / Seyed Mostafā Hosseyni Dašti. – Tehrān : mo'assese-ye farhangi Ārāye, 1379 (2003). – 109 s. Available at :
: حسینی دشتی، سید مصطفی. معرف و معاریف / سید مصطفی حسینی دشتی. – تهران : مؤسسه فرهنگی آرایه، چاپ سوم، ۱۳۷۹. – ص ۱۰۹
http://nahjeali.com/motoon/maaref_maarif/index.htm
6. Dehxodā A. Loqatnāme (Encyclopedic Dictionary). 14 vols. / Ali Akbar Dehxodā / [Chief Editors: Mohammad Mo'in, Ja'far Shahidi]. – Tehran : Tehran University Publications, 1993–1994.
دهخدا، علی اکبر. لغتنامه دهخدا / علی اکبر دهخدا؛ ۱۴ جلد. – تهران : مؤسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، ۱۳۷۳.

МІФОЛОГІЯ СТАРОДАВНЬОГО ІРАНУ

Сусленко Анастасія Миколаївна, студентка 3 курсу

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди

Науковий керівник: викладач О.С. Завгородня

Іран – країна давньої та високорозвиненої цивілізації. Ще до III тисячоліття до н.е. тут було створено власну писемність і оригінальну культуру, які вдосконалювалися протягом наступних тисячоліть. Іранські племена заселяли великі території Євразії – від Гіндукушу до Північного Причорномор'я. Іранцями називали населення Мідії та Персії. У давні часи предки іранців і індійців-індоаріїв складали єдиний народ протоіндоіранців, які належали до індоєвропейської сім'ї.

Давньоіранська міфологія являє собою досить складне явище, тому її виникнення і розповсюдження не відносять до окремо взятої держави. Початковий етап формування давньоіранської міфології датують епохою індоіранської спільноти, тобто до того часу, коли південноруські степи населяли племена арійців, або індоіранців (VII ст. до н. е.).

У ході багатовікових міграцій давньоіранські племена скотарів і землеробів заселили Середню Азію, Іран, Афганістан. З осіданням іранців-кочовиків у цих областях розвиток іранської міфології пішов відокремленими шляхами. У результаті до VII-VI століть до н.е. склалися відносно самостійні цикли іранської міфології: давньомідійська, давньооперська, скіфо-сарматська, согдійська і деякі інші.

Спільність всіх цих міфологічних систем відображалась у використанні східних культових термінів. Крім того, у всіх міфологічних

системах знайшли відображення деякі елементи загальних індоіранських уявлень. Однак їх ідеологічні засади істотно відрізнялися один від одного, відображаючи відмінності в рівнях соціально-економічного та культурного розвитку різних народів.

Після греко-римського завоювання Ірану настав період перетворення старих і виникнення нових міфів, склався в основних рисах закон зороастризму, поширилися мітраїзм і маніхейство.

Іранська міфологія спирається на дані індоєвропейської, індоіранської, ведійської та інших міфологій. Основні джерела іранської міфології представлені текстами, пам'ятками мистецтва та археології.

Основні об'єкти зороастрійського культу – вода і вогонь. Вода для протоіранців відігравала найважливішу роль. Вони ототожнювали воду з богинями (Апас), молились і здійснювали їй возлиття – “заотра” (жертвоприношення). Число три було святим для протоіранців; і тепер воно є організуючим началом у багатьох обрядах зороастризму.

Вогонь, як другий об'єкт культу, відіграв не менш важливу роль для жителів степів. Він був джерелом тепла, на ньому готували їжу, його зберігали, щоб ніколи не згасити. Культ вічного вогню був розповсюджений серед індоєвропейців, які бачили щось божественне в полум'ї.

Головним джерелом для реконструкції іранської міфології служать тексти священної книги Зороастризму «Авести», тому її нерідко називають авестійською міфологією. «Авеста» складається з окремих книг, що складається з кількох частин і є зведенням законів, приписів, заклинань та молитов. Згідно з однією гіпотезою, письмово вони були зафіксовані в ранньоелліністическій період (III століття до н.е.); за іншою версією, це сталося на початку нашої ери при династії Аршакідів, за третьою – тільки при Сасанідах, тобто в VI столітті н.е.

В усній формі найдавніші тексти «Авести» і в першу чергу «Гати», створення яких приписується засновнику зороастризму Заратустрі (Зороастру), а також «Яшти», що представляють собою гімни окремим божествам, існували з XII-X століть до н.е.

Кілька століть пізніше з'явилися збірки обрядових приписів «Вендідад» («Закон проти девів»), «Вісперед» («Книга про всіх божеств») і збірники молитов.

Загалом, іранська міфологія виявляє безліч близьких відповідників в ведійській і в індоєвропейській міфології. Існує цілий ряд схожих сюжетів (верховне семибожжя; боротьба за владу у всесвіті двох споріднених, але ворогуючих божеств; драконоборство; потоп, дві посмертні дороги душі, чудесний міст в загробний світ, що охороняється собаками, тощо) і персонажів (Мітра і Апам-Напат, давньоір. Хаома і вед. Сома; трехпастий і Шестиокий дракон - др.-іран. Ажи-Дахака і вед. Ахи Будхнья та ін.)

В цілому іранську міфологію від інших індоєвропейських традицій відрізняє етичне забарвлення, різкий дуалізм добра і зла, добрих духів ахурів і злих - девів, на чолі з Ангро-Майнью, що приніс в сотворений Ахурамаздою світ гріхи, хвороби, смерть і прагне знищити добро.

Поряд із дуалізмом етичним (протиставлення добра і зла) іранській міфології був притаманний і дуалізм гносеологічний: світ поділявся на дві сфери – земну, тілесну і духовну потойбічну, де також проходила боротьба добрих і злих сил.

Авеста мала великий вплив на філософську думку Сходу і Заходу. Одне з найвідоміших творів Й.Гете «Західно-Східний диван» (1819 р.) містить вірш «Заповіт давньоперської віри». У ньому поет дає своє розуміння Авести як віри в торжество світла над темрявою.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авеста // Режим доступу до електронного ресурсу:
https://www.krugosvet.ru/enc/kultura_i_obrazovanie/religiya/AVESTA.html
2. Міфологія Древнього Ірану // Режим доступу до електронного ресурсу:
<http://uastudent.com/mifologija-drevnogo-iranu/>
3. Міфологічні системи Стародавнього Ірану // Режим доступу до електронного ресурсу: https://revolution.allbest.ru/religion/00334501_0.html

ВИНИКНЕННЯ МЕДИЦИНИ У СТАРОДАВНЬОМУ КИТАЇ

Усенко Д. А., Науменко С.С.

Виникнення медицини та медичної професії нерозривно пов'язане зі становленням людського суспільства і його розвитком. Великий вплив на весь хід подальшого розвитку медицини надав Стародавній Китай. А для медичного працівника важливо знати про витоки своєї професії для розуміння її важливості та значущості.

Актуальність даної статті визначається можливістю комплексного вивчення медицини Стародавнього Китаю. Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання: ознайомитися з розвитком медицини Стародавнього Китаю і її періодами.

Основні теоретичні положення давньої китайської медицини витримали випробування часом і в основних своїх рисах зберігаються протягом трьох тисячоліть. Знання про будову людського тіла почали накопичуватися в Китаї в давній час, задовго до заборони на розтин тіл померлих (близько II ст. До н. Е.), Який пов'язаний з утвердженням конфуціанства в якості офіційної релігії. Про, це свідчать збережені анатомічні таблиці більш пізнього періоду (VI-VII ст.). [1]